

Валентина ЧІСТЯКОВА,
вчитель-методист СШ № 102 м. Києва

Агресивна поведінка дитини

Вчителі початкових класів подеколи стикаються з так званими "проблемними учнями", які створюють у класі конфліктні ситуації.

Так, до мого класу потрапив школяр на ім'я Марк з донецького регіону, де зараз ідуть бойові дії. Під час знайомства зі мною та дітьми він охоче розповів, що приїхав зі сходу України разом з батьками, де навчався, хто його друзі та чим цікаве його місто. З часом, спостерігаючи за ним на перервах між уроками, я побачила, що Марк не може налагодити дружні стосунки з однокласниками. Він квапився потоваришувати з усіма, але не розумів, що одразу важко знайти друга. Він підходив до того чи іншого хлопчика й наказував: "Друзи зі мною", а коли чув відмову, то діяв кулаками. Стало зрозуміло – у нього не сформована врівноважена модель поведінки з однолітками. Чітко виражені прояви жорстокості та агресії.

У більшості дітей немає проблем у спілкуванні один з одним, але є такі, котрі не можуть швидко знайти собі товариство, через те і залишаються осторонь. Але тут справа доходить до бійки, а завдання вчителя дуже швидко локалізувати конфлікт і продовжувати навчально-виховний процес. Тому спокійно, без гніву, даю зрозуміти "конфліктуючим сторонам", що така форма їхньої поведінки неприпустима й може бути покарана "штрафними санкціями" (прибирання у класі після уроків, миття дошки тощо).

Усвідомивши можливість покарання, занадто агресивні хлопці втихомирились. Крім того, аби налагодити доброзичливі стосунки в класі, застосовую на уроках

колективні види робіт, де успіх залежить від уміння спілкуватися та домовлятися. Зокрема, діти разом складають на уроках: української мови – "синквейк"; читання – казки, віршування, літературне лото; математики – танграм, "колумбове яйце" тощо. Обов'язково наголошую на досягненнях Марка, аби він відчув свою значимість у колективі.

А ще на позакласних годинах періодично проводжу ігри, спрямовані на формування у "проблемних дітей" бажання чинити добрі справи. Так, учні потрапляють на "базар", де можна придбати (обміняти) негативні людські якості, які вони самостійно пишуть на папері (ліноші, байдужість, неохайність тощо), на добрі (чесність, сміливість, порядність тощо). Під час таких заходів спільно обговорюємо з дітьми негативні та позитивні риси названих людських якостей.

Після спілкування з батьками Марка я дізналася, що останнім часом їм дуже важко. У них з'явилося чимало проблем, які іноді призводять до певного психологічного зриву. А це, ймовірно, позначається на загальній поведінці їхнього сина. Аби допомогти цій родині, окрім шкільного психолога, з ними зустрілись батьки інших учнів, дехто з них запросив сім'ю Марка до себе в гості. Вони цілком слушно вважають, що в неформальних умовах їхні діти зможуть швидше порозумітися, а в подальшому – і здружитися.

Сподіваюся, що спільними зусиллями будуть вирішені названі тут проблеми, а найголовніше – настане мир у нашій країні.

Шановні дописувачі!

Готуючи статті до друку, просимо зважати на такі вимоги.

- *Стаття має містити узагальнення Вашого власного досвіду або розкривати сутність розробленої авторської методичної системи.*
- *Розробки уроків або їх фрагменти можуть бути ілюстрацією використання досвіду чи авторських методичних знахідок учителя (для 1–2 класів – за новою програмою).*
- *Статтям, які містять перевірні завдання (тестові, контрольні тощо), обов'язково має передувати вступна частина, у якій розкривається сутність завдань, їх призначення, способи і місце використання та критерії оцінювання.*
- *У статтях обов'язково мають бути посилання на джерела, які автор використав під час підготовки матеріалу. За точність посилань, правильність цитат, прізвищ і т.д. відповідає автор.*
- *Обсяг статті має бути не більше 10 сторінок комп'ютерного набору через 1,5 інтервали, 14 кеглем.*

Не забувайте повідомляти місце роботи, посаду, контактний телефон, адресу.